

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАРИ ЗА ТАЛЕНТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

66. ДРЖАВНО ТАКМИЧЕЊЕ ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА, ПО
НАУЧНИМ ДИСЦИПЛИНАМА, РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, 26. МАЈ 2024.

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА
СРЕДЊА ШКОЛА, 3. РАЗРЕД

Попуњава ученик (попунити читко штампаним словима)

Регионални центар за таленте: _____

Име и презиме: _____

Школа: _____

Град: _____ Разред: _____

Попуњава комисија

(потпис ученика)

Број бодова:

Време израде теста 90 минута! Тест има 20 задатака.

Тест урадила: Марина Милошевић, професор српског језика и књижевности, Техничка школа Чачак

Рецензент: Ана Павловић, професор српског језика и књижевности, Техничка школа Чачак

Ана Пајевић, професор српског језика и књижевности, Медицинска школа Чачак

Пажљиво прочитај питања! Прецртани и дописани или преправљани одговори се не признају. Укупан број бодова на тесту је 40.

СРЕЋНО!

	<p>Пажљиво прочитај следећи текст, па одговори на питања:</p> <p>Док су Николу представљали краљевским намјесницима, ја сам на београдској пијаци прислушкивао одломке заборављене пјесме из времена сеобе народа. Студирао сам запањен израз лавова на теразијској чесми. Ознојен, осјетио сам као да ми муве пузе под косом. Док је Никола разгледао збирке београдске Велике школе, ја сам у дућану маленом као озидани ормар, од Србина јеврејске исповести, по имену Моша Аврам Маца, купио амрел да се њиме браним од сунца. По подне, док су једноспратнице пуштале сијенке као пуж рогове, Никола је студентима држао предавање о блиставим улицама и осветљеним ноћим будућности.</p> <p style="text-align: right;">(Владимир Пишало, <i>Тесла, портрет међу маскама</i>)</p>	
1.	Одреди број комуникативних реченица у датом одломку.	
2.	Одреди број предикатских реченица у последњој комуникативној реченици у одломку тако што ћеш подвући предикате.	
3.	У синтагми <i>запањен израз лавова на теразијској чесми</i> подвуци центар синтагме и одреди њену врсту. _____	
4.	Коју синтаксичку функцију у реченици <i>Студирао сам запањен израз лавова на теразијској чесми.</i> обавља подвучени део? _____	
5.	Подвуци објекте у првој реченици. _____	
6.	Прецизно одреди којој врсти објеката припадају примери из претходног задатка редоследом како су наведени. _____	
7.	Препиши апозитив који уочаваш у датом одломку: _____	
8.	Из текста препиши прилошку одредбу за начин. _____	
9.	У реченици <i>ја сам у дућану маленом као озидани ормар</i> подвуци придевску синтагму.	
10.	У реченици <i>Кроз отворена врата кафане „Дарданели“ ширио се мирис роштиља.</i> подвуцу субјекат.	
11.	<p>У синтагми кафана „ Дарданели“ , именица Дарданели је:</p> <p>а) атрибут б) центар синтагме в) атрибутив</p>	

12.	Поред наведених сложеница прецизно навести начин творбе: а) вероисповест _____ б) једноспратница _____ в) разгледати _____	3
13.	Издвој лексеме из следеће реченице: Нос нам дарује мирисе босиока, кафе и коре лимуна. _____	
14.	Прочитајте пажљиво значења глагола купити дата у Речнику Матице српске и одговорите на питање. кѹпити, -ѹм (трп. кѹпљен) несвр. [гл. им. кѹпљѣње с] 1. а. руком или неким оруђем прикупљати, сабирати на једно место, на гомилу (плодове, сено и сл.); кѹпити, кѹпѹм (трп. кѹпљен) свр. (нешто, некога) 1. а. платити (новцем или нечим другим) прибавити у власништво, ... Наведени глаголи представљају пример : а) правог хомонима б) хомоформа <u>в) хомографа</u>	
15.	Одредите наведене лексеме према пореклу (романизам, грецизам, турцизам, русизам и сл.): дућан _____ амрел _____	
16.	Одломак Окружене високим и ниским шеширима, бијелим марамама и високим шубарама, брод нас је превезао преко бијеле Саве. је пример за а) хиперонимију б) метафору в) метонимију Заокружи слово испред тачног одговора.	
17.	Наведену тврдњу допуни одговарајућим појмом. Функционалним раслојавањем језика настају _____.	
18.	Пажљиво прочитајте одломак из романа <i>Кад су цветале тикве</i> Драгослава Михаиловића и подвуците речи карактеристичне за разговорни стил. <i>Углавном, мој матори, који је стално био напољу, морао је да ишљака да заради за клопу, остављао ме на миру; кеве ме такође није дирала; иако ми је швеца била пуних седам година млађа од мене, ја сам био кевин љубимац, њена маза.</i> Којој врсти некњижевне лексике припадају подвучене речи? _____	
19.	Прочитај правило о транскрибовању речи из пољског језика: <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; display: inline-block;">Пољску графију SZ треба преносити као ш: Варшава (WARSZAWA).</div> Примењујући наведено правило транскрибуј реч TADEUSZ _____.	
20.	Поред описа писаног знака напиши тип писма који му одговара: а) писани знак = слика _____ б) писани знак = фонема _____ в) писани знак = симбол _____	

